

ارزیابی آگاهی و دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز نسبت به آیین نامه آموزشی

تاریخ دریافت مقاله: ۹۷/۱/۱۰؛ تاریخ پذیرش: ۹۷/۱۲/۱۲

چکیده

مقدمه: مقررات و آیین نامه‌های آموزشی از جمله مهمترین مقررات در دانشگاه محسوب می شوند چرا که محرک فعالیتهای اصلی دانشگاه به حساب می آیند در نتیجه قبل از هر اقدامی، آشنایی با قوانین و آیین نامه آن ضروری می باشد. این مطالعه با هدف بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز نسبت به آیین نامه آموزشی و ضرورت آموزش آن انجام گرفت.

روش کار: جامعه پژوهش این مطالعه، را تمام دانشجویان کاردانی و کارشناسی دانشگاه که تمایل به شرکت در مطالعه را داشتند، تشکیل داد. نمونه‌ای به تناسب تعداد دانشجویان هر رشته انتخاب شد. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه پژوهشگر ساخته با استفاده از منابع موجود بود که مراحل روایی و پایایی آن صورت گرفت. اطلاعات به دست آمده پس از کد گذاری به نرم افزار spss ویرایش ۱۹ وارد و همچنین با توجه به اهداف مطالعه از آمار توصیفی و آمار استنباطی جهت آنالیز داده‌ها استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین آگاهی دانشجویان رشته‌های مختلف در خصوص مقررات آموزشی ۹/۵۵ و میانگین نگرش نسبت به مقررات آموزشی و ضرورت آموزش آنها ۱۹/۲۴ می باشد. آنالیز واریانس نشان داد که بین آگاهی با رشته تحصیلی و عملکرد تحصیلی ارتباط وجود دارد. همچنین آزمون کای اسکور بین نگرش و ترم تحصیلی، نگرش و رشته تحصیلی ($P=000$) ارتباط معناداری را نشان داد و بین نگرش و عملکرد تحصیلی ارتباط معناداری را نشان نداد. **بحث و نتیجه گیری:** با توجه به نمره بسیار پایین میانگین آگاهی دانشجویان از مقررات آموزشی و همچنین بالا بودن درصد نگرش مثبت نسبت به ضرورت و آموزش آنها، برنامه ریزی برای آموزش مقررات آموزشی به دانشجویان در این خصوص ضروری به نظر می رسد.

کلمات کلیدی: آگاهی، نگرش، آیین نامه‌های آموزشی دانشگاه، دانشجویان

عفت هاتف نیا^{۱*}، پروانه کریم پور آذر^۲،
مریم خیریت^۳

^۱ مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران
^۲ کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، دانشکده بهداشت، کرج، ایران
^۳ کارشناس ارشد آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی البرز، دانشکده بهداشت، کرج، ایران

* نویسنده مسئول:

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران

۰۹۱۲-۵۲۶۹۷۸۱
E-mail: e.hatefnia@abzums.ac.ir

مقدمه

دانشگاه بعنوان محیطی علمی، فرهنگی بستر مساعد و مناسبی برای رشد و بالندگی دانشجویان در زمینه های مختلف اجتماعی، تحصیلی، شغلی و... می باشد.

تربیت نیروی انسانی کارآمد از جمله وظایف اصلی دانشگاه‌ها محسوب می‌گردد. دانشجویان هر دانشگاه سرمایه‌های گرانقدر هر کشور به شمار می‌روند که توجه به تربیت آن‌ها از نظر علمی، پژوهشی و فرهنگی بسیار حائز اهمیت است و برنامه ریزی صحیح در آموزش و پرورش آنان از وظایف اصلی دانشگاه‌ها به حساب می‌آید. دانشگاه‌ها همه ساله دانشجویان جدیدالورود را پذیرش و دانشجویانی را نیز فارغ التحصیل می‌نمایند که در این چرخه مستمر، توجه به کیفیت آموزشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

مجموعه‌ای از مقررات آموزشی با هدف ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه به منظور ارتقای کیفیت آموزشی تدوین یافته است. در عین حال آنچه که در نیل به این هدف اهمیت بسیار دارد، نحوه اجرا و بکار بستن دقیق ضوابطی است که در آیین نامه پیش بینی شده است و این مقصود فقط با هماهنگی مسئولان اجرایی دانشگاه و همکاری استادان و دانشجویان متعهد حاصل خواهد شد.^۱

آشنایی و اطلاع از قوانین عاملی است که علاوه بر ایجاد جامعیت در نگرش شخصی، فرد را در تعاملات خود یاری می‌دهد.

بی‌شک شناخت هر دانشجو نسبت به قوانین تحصیلی دانشگاه در روند تحصیلی وی تأثیر به‌سزایی دارد. امروزه اطلاعات یکی از عناصر ضروری برای پیشرفت و توسعه جوامع محسوب می‌شود.^۱

آشنایی نسبت به قوانین و مقررات آموزشی از عوامل موثر در موفقیت تحصیلی دانشجویان است همچنین آگاهی از قوانین، رفتار و عملکرد آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مقررات آموزشی از جمله مهمترین مقررات در دانشگاه محسوب می‌شوند چرا که دستمایه و محرک فعالیتهای اصلی دانشگاه یعنی کار دشوار آموزشی به حساب می‌آیند.^۱ با توجه به بروز مشکلات متعدد در کیفیت و عملکرد تحصیلی که ناشی از عدم آگاهی نسبت به مواردی از جمله: شرایط ثبت نام و انتخاب واحد، حذف و اضافه، طول مدت

تحصیل، حضور و غیاب، مرخصی تحصیلی، اخراج دانشجوی مشروطی، فراغت از تحصیل و... می‌باشد و از آنجا که عدم اطلاع یا عدم توجه به مقررات آموزشی موجب سلب مسئولیت دانشجو نخواهد شد، آگاهی از آیین نامه‌ها و مقررات و بخشنامه‌های آموزشی، برای کلیه دانشجویان الزامی است. بخشنامه‌ها و آیین نامه‌های آموزشی دانشگاه در تعیین هدف و موفقیت در تحصیل راهنمای دانشجویان بوده و به منظور جلوگیری از مشکلات عدیده‌ای که ممکن است در آینده و در طی تحصیل گریبان‌گیر آن‌ها گردد، ارتقای کیفیت آموزشی، نحوه اجرا و به کار بستن مفاد آیین نامه‌های آموزشی مستلزم اطلاع و آگاهی دقیق گروه‌های مختلفی چون مسئولین واحدهای دانشگاهی، اساتید راهنما، مدیران گروه‌ها، اعضای هیات علمی، کارشناسان آموزشی و دانشجویان است.^۲ یکی از مشکلات مهم دانشجویان عدم آگاهی در مورد آیین نامه‌های آموزشی، دانشجویی و فرهنگی است. که این امر موجب بروز تخلف، اشتباه و قصور در بین دانشجویان گردیده و منجر به افت تحصیلی، رفتارهای نامطلوب و اشکال در ارتباطات مؤثر بین دانشجویان و مسئولان دانشکده و دانشگاه گردیده است.^۳ طولانی و همکاران در مطالعه خود که با هدف تعیین تأثیر کارگاه آموزشی بر آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان در زمینه قوانین و مقررات آموزشی، دانشجویی و فرهنگی انجام شد گزارش کردند که اختلاف معنی داری در آگاهی و نگرش مثبت دانشجویان قبل و بعد از کارگاه آموزشی وجود دارد. مطالعه احمدی روی ۲۱۰ نفر از فراهم کنندگان مراقبت بهداشتی (پزشکان، پرستاران و پرسنل بخش مدارک پزشکی) نشان داد میزان آگاهی از جنبه‌های قانونی مدارک پزشکی در حد متوسط است. از آنجایی که در تدوین یک برنامه آموزشی بررسی دقیق نیازهای آموزشی و عوامل مؤثر در آنها اولین ضروری ترین گام می‌باشد، در چنین شرایطی آگاهی از میزان شناخت دانشجویان نسبت به قوانین و مقررات آموزشی و نوع دیدگاه آنها در خصوص نحوه آموزش مقررات آموزشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. با توجه به اینکه مطالعات بسیار اندکی در این زمینه صورت گرفته است و با توجه به ضرورت مسئله، محقق تصمیم گرفت تا مطالعه‌ای در این زمینه با هدف: ارزیابی آگاهی و دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز نسبت به

قوانین آموزشی و ضرورت ارائه آموزش آنها انجام دهد.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر یک پژوهش توصیفی تحلیلی می‌باشد که با مشارکت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز ورودی سال‌های مختلف (۹۵،۹۳،۹۴) مقطع کاردانی و کارشناسی و با استفاده از نمونه گیری طبقاتی صورت گرفت. حجم نمونه مطالعه با توجه به مطالعه طولایی و همکاران^۳ و با توجه به فرمول حجم نمونه، با سطح اطمینان ۹۵٪ و توان آزمون ۹۰٪، و با احتساب ریزش ۱۰٪، ۱۹۷ نفر تعیین گردید.

$$n = \frac{Z^2 \cdot S^2}{d^2}$$

ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه پژوهشگر ساخته که با استفاده از منابع موجود طراحی شد و سپس مراحل روایی و پایایی را طی کرد. برای روایی پرسشنامه از روایی محتوا و برای تعیین اعتماد یا پایایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد.

روایی محتوی به صورت کمی بر اساس نظرات متخصصین و با محاسبه دو شاخص نسبت روایی محتوا (CVR) (ضرورت و یا عدم ضرورت) و شاخص روایی محتوا (CVI) (معیار مرتبط بودن، وضوح و سادگی) صورت گرفت.

در این مطالعه برای تعیین روایی محتوی (CVI, CVR)، پرسشنامه تهیه شده در اختیار ۱۰ نفر از متخصصین آموزش بهداشت، آموزش و مدیریت و همچنین علوم تربیتی قرار گرفت و نظرات و پیشنهادات اصلاحی آنان اجرا و سؤالات نامناسب حذف گردید و در این راستا با استفاده از جدول لاوشه و تعداد متخصصین مقدار CVR برابر ۶۲٪، بدست آمد و مقادیر بالای ۷۹٪ هم برای CVI بدست آمد و مورد قبول قرار گرفت. همچنین جهت تعیین پایایی و انسجام داخلی، پرسشنامه توسط ۲۰ نفر از دانشجویان مشابه شرایط نمونه‌ها تکمیل و ضریب آلفای کرونباخ برای قسمت‌های مختلف پرسشنامه از ۷۰ تا ۸۲٪ محاسبه گردید که از نظر آماری قابل قبول و معتبر بود.

پرسشنامه مذکور در سه بخش طراحی شد: بخش اول سؤالات دموگرافی که شامل سن، جنس، ترم تحصیلی، رشته تحصیلی، معدل، وضعیت سکونت در شهر محل تحصیل (خوابگاهی، غیر خوابگاهی)

و بخش دوم سؤالات آگاهی بود که براساس آیین نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سال ۸۳ تنظیم گردید. سؤالات آگاهی پرسشنامه شامل ۳۰ سؤال (۱۰ سؤال در خصوص واحدهای درسی و طول مدت تحصیل، ۱۰ سؤال در خصوص حضور و غیاب و حذف و اضافه و پیشرفت تحصیلی، ۱۰ سؤال هم در خصوص انتقال، میهمان، مرخصی تحصیلی و انصراف) سؤالات آگاهی به صورت ۴ گزینه شامل یک گزینه صحیح و سه گزینه اشتباه بود که به گزینه صحیح نمره یک و گزینه‌های غلط نمره صفر داده می‌شد. بخش سوم پرسشنامه سؤالات مربوط به سنجش دیدگاه دانشجویان با ۴ سؤال و با مقیاس پنج گزینه‌ای لیکرت (بسیار موافقم نمره ۵، موافقم نمره ۴، نظری ندارم نمره ۳، مخالفم نمره ۲ و بسیار مخالفم نمره ۱) ارزیابی شد.

جامعه پژوهش این مطالعه را تمام دانشجویان کاردانی و کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی البرز (پرستاری، مامایی، اتاق عمل، هوشبری، بهداشت عمومی، بهداشت حرفه‌ای، بهداشت محیط و فوریت‌های پزشکی) که تمایل به شرکت در مطالعه داشته و ترم اول تحصیل را گذرانده بودند، تشکیل دادند. در این مطالعه رشته‌های پزشکی و دندانپزشکی و کارشناسی ارشد به علت تفاوت داشتن آیین‌نامه‌های آموزشی آنها با مقاطع پیش گفته مورد بررسی قرار نگرفتند. از این جامعه نمونه‌ای به تناسب تعداد دانشجویان هر دانشکده بصورت تصادفی طبقاتی انتخاب شد. پرسشنامه مذکور پس از هماهنگی‌های لازم با معاونت‌های آموزشی دانشکده‌ها به دانشجویان داده شد تا در مدت زمان ۱۰-۲۰ دقیقه به تکمیل آنها اقدام کردند. اطلاعات بدست آمده پس از کد گذاری با نرم افزار spss و برایش ۱۹ پردازش شد.

اطلاعات بدست آمده با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی (فراوانی و درصد) و تحلیلی (میانگین، آزمون کای اسکوئر، آنالیز واریانس، آزمون تی مستقل) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در قالب جداول و نمودارهای مناسب به همراه توضیحات ارائه شد.

یافته‌ها

جدول ۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی متغیرهای زمینه‌ای دانشجویان شرکت کننده در مطالعه

نام متغیر و سطح بندی	تعداد	درصد
وضعیت سکونت	۵۶	۲۸/۳
خوابگاهی		
غیر خوابگاهی	۱۴۲	۷۱/۷
جنس		
دختر	۱۴۵	۷۳/۲
پسر	۵۳	۲۶/۸
معدل		
>۱۷	۸۴	۴۲/۴
۱۷-۱۵	۷۱	۳۵/۹
<۱۵	۱۹	۹/۶
سن		
۱۸-۲۰	۷۸	۳۹/۴
۲۱-۲۳	۷۲	۳۶/۴
۲۴ و بالاتر	۴۰	۲۰/۲
رشته تحصیلی		
بهداشت عمومی	۲۶	۳۱/۱
بهداشت حرفه ای	۱۰	۵/۱
بهداشت محیط	۶	۳
پرستاری	۵۰	۲۵/۳
مامایی	۱۳	۶/۶
هوشبری	۳۳	۱۶/۷
اتاق عمل	۲۶	۱۳/۱
علوم آزمایشگاهی	۳۳	۱۶/۷

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که بیشترین دانشجویان شرکت کننده در مطالعه (۷۱/۷٪) غیر خوابگاهی، جنس مؤنث (۷۳/۲٪)، معدل بالای ۱۷ (۴۲/۴٪)، سن ۱۸-۲۰ (۳۹/۴٪) می‌باشند.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که آگاهی دانشجویان در خصوص قوانین حضور و غیاب بیشتر از سایر قوانین بوده است.

همچنین نتایج این مطالعه نشان داد که رشته بهداشت عمومی در خصوص آگاهی در زمینه واحدهای درسی و طول مدت تحصیل بامیانگین (۱/۰۱±۴/۶۵) و در خصوص آگاهی در زمینه حضور و غیاب، حذف و اضافه با میانگین (۲/۲۲±۶/۳۴) و در خصوص آگاهی در زمینه نقل و انتقال، مرخصی و فراغت از تحصیل با میانگین (۱/۵۷±۴/۳۸) نسبت به سایر رشته‌ها از آگاهی بالاتری برخوردار بود.

نتایج نشان داد که رشته بهداشت عمومی با میانگین و انحراف معیار ۴/۲۱±۱۵/۹۶ از بالاترین و رشته پرستاری با ۵/۵۱±۱۷/۳۵ از کمترین میزان آگاهی در خصوص آیین‌نامه‌های آموزشی برخوردار بودند. آزمون تی مستقل نشان داد میانگین آگاهی در حیطه‌های مختلف بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی داری ندارد.

نتایج جدول ۳ با آزمون آنالیز واریانس نشان داد که بین آگاهی و ترم تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد (P=0/86) و بین آگاهی و رشته تحصیلی (P=000) و آگاهی با عملکرد تحصیلی (P=0/05) ارتباط معناداری وجود دارد.

جدول ۲: میانگین آگاهی از آیین‌نامه آموزشی دانشجویان به تفکیک در خصوص

طول مدت تحصیل، حضور و غیاب و نقل و انتقال

حیطه آیین‌نامه آموزشی	میانگین/انحراف معیار	دامنه تغییرات
حیطه واحدهای درسی و طول مدت تحصیل	۲/۷۰ (۱/۷۲)	۱۰-۰
حیطه حضور و غیاب، حذف و اضافه	۳/۷۵ (۲/۳۸)	۱۰-۰
حیطه نقل و انتقال، مرخصی و فراغت از تحصیل	۲/۸۴ (۲/۱۳)	۱۰-۰

جدول ۳: تحلیل واریانس در خصوص ارتباط آگاهی دانشجویان با عملکرد، رشته و ترم تحصیلی

متغیر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
عملکرد تحصیلی بین گروهی	۲/۳۴۴	۲	۱/۱۷۲	۲/۹۸۷	۰/۰۵
درون گروهی	۶۷/۱۰۴	۱۷۱	۰/۳۹۲	-	-
کل	۶۹/۴۴۸	۱۷۳			
رشته تحصیلی بین گروهی	۱۲۹۵/۵۷۴	۸	۱۶۱/۹۴۷	۷/۲۹۶	۰/۰۰۱
درون گروهی	۴۱۹۵/۰۱۷	۱۸۹	۲۲/۱۹۶	-	-
کل	۵۴۹۰/۵۹۱	۱۹۷			
ترم تحصیلی بین گروهی	۵۷/۵۸۳	۵	۱۱/۵۱۷	۰/۴	۰/۸۴۴
درون گروهی	۵۴۳۳/۰۰۸	۱۹۲	۲۸/۲۹۷	-	-
کل	۵۴۹۰/۵۹۱	۱۹۷			

جدول ۴: توزیع فراوانی و نسبی دیدگاه دانشجویان نسبت به ضرورت آموزش آیین نامه آموزشی

سوالات دیدگاه	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملاً مخالفم
	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد	تعداد/درصد
آگاهی از قوانین و مقررات آموزشی به موفقیت تحصیلی من کمک می‌کند.	۵۲ (٪۲۶/۳)	۹۱ (٪۴۶)	۴۴ (٪۲۲/۲)	۶ (٪۳)	۵ (٪۲/۵)
آگاهی از قوانین و مقررات آموزشی به بالا بردن اعتماد به نفس من در تصمیمات آموزشی کمک می‌کند.	۴۴ (٪۲۲/۲)	۹۵ (٪۴۸)	۳۹ (٪۱۹/۷)	۱۲ (٪۶/۱)	۸ (٪۴)
به اعتقاد من شناخت مقررات آموزشی از ضروریات تحصیل دانشجویی بشمار می‌آید.	۵۳ (٪۲۶/۸)	۱۰۶ (٪۵۳/۵)	۳۰ (٪۱۵/۲)	۴ (٪۲)	۵ (٪۲/۵)
برای آموزش آیین نامه‌های آموزشی بهترین راه برگزاری کارگاه آموزشی است.	۴۰ (٪۲۰/۲)	۸۸ (٪۴۴/۴)	۵۰ (٪۲۵/۳)	۱۴ (٪۷/۱)	۶ (٪۳)
برای آموزش آیین نامه‌های آموزشی بهترین راه تهیه پمفلت و کتابچه‌های آموزشی است.	۱۴ (٪۲۰/۷)	۱۰۷ (٪۵۴)	۳۵ (٪۱۷/۷)	۸ (٪۴)	۷ (٪۳/۵)

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که ۸۰٪ دانشجویان اعتقاد دارند که شناخت آیین نامه‌های آموزشی از ضروریات تحصیل بشمار می‌آید. همچنین از نظر دانشجویان برای آموزش آیین نامه‌های آموزشی بهترین راه تهیه پمفلت و کتابچه‌های آموزشی است. همچنین آزمون من ویتنی نشان داد که میانگین نگرش بین دانشجویان دختر و پسر اختلاف آماری معنی داری ندارد.

نتایج مطالعه نشان داد که میانگین دیدگاه و نگرش مثبت نسبت به آیین نامه آموزشی و ضرورت انجام آموزش آنها در رشته بهداشت محیط $3/25 \pm$ با $19/75$ از همه بیشتر و در رشته بهداشت عمومی با $2/12 \pm$ از همه کمتر می‌باشد.

همچنین آزمون کای اسکویئر نشان داد بین نگرش و ترم تحصیلی، نگرش و رشته تحصیلی ($P=000$) ارتباط معناداری

"واحدهای درسی و طول مدت تحصیل" دانشجویان به تفکیک رشته تحصیلی نشان داد که رشته بهداشت عمومی در خصوص آگاهی در حیطه واحدهای درسی و طول مدت تحصیل، در زمینه حضور و غیاب، حذف و اضافه با میانگین و انحراف معیار و در زمینه نقل و انتقال، مرخصی و فراغت از تحصیل نسبت به سایر رشته‌ها از بالاترین میانگین برخوردار بوده است.

یافته‌های بدست آمده از بررسی میزان آگاهی درسه زمینه: واحدهای درسی و طول مدت تحصیل، حضور و غیاب، حذف و اضافه و زمینه نقل و انتقال، مرخصی و فراغت از تحصیل نشان می‌دهد که آگاهی دانشجویان در حیطه حضور و غیاب و حذف و اضافه از دو زمینه دیگر بیشتر است که این امر یک مسئله منطقی و بدور از ذهن نیست چرا که دانشجو در این زمینه بیشترین مواجهه را با آیین نامه دارد.

یافته‌های بدست آمده از بررسی میانگین نگرش کلی دانشجویان نسبت به آشنایی به قوانین و ضرورت انجام آموزش آنها نشان داد که ۸۰ درصد از دانشجویان شناخت آیین نامه آموزشی را از ضروریات تحصیل تلقی می‌کنند و ۷۲ درصد از دانشجویان اعتقاد دارند که آگاهی از آیین نامه آموزشی به موفقیت تحصیل آنها کمک می‌کند. درخصوص بهترین راه آموزش مقررات آموزشی نتایج نشان می‌دهد که ۷۴/۷ درصد از دانشجویان اعتقاد دارند که پمفلت و کتابچه‌های آموزشی بهترین راه می‌باشد. همچنین نتایج مطالعه حاضر در خصوص نگرش دانشجویان نسبت به آشنایی به آیین نامه آموزشی و ضرورت انجام آموزش آنها به تفکیک رشته تحصیلی نشان داد که میانگین نگرش مثبت در رشته بهداشت محیط (۳/۲۵± با ۱۹/۷۵) از همه بیشتر و در رشته بهداشت عمومی (۲/۱۲± با ۱۷/۸۸) از همه کمتر می‌باشد.

از دیگر نتایج حاصل از این پژوهش وجود ارتباط معنی‌دار بین آگاهی و رشته تحصیلی (P=000) بود که این نتیجه با مطالعه طولابی که گزارش کرده بود ارتباطی بین آگاهی و رشته تحصیلی وجود نداشت، همخوانی ندارد.^۳

همچنین از دیگر نتایج این مطالعه وجود ارتباط معناداری (p=0/05) بین آگاهی دانشجویان (نسبت به آیین نامه انتقال، میهمانی، مشروطی و غیبت) و عملکرد تحصیلی بود که با نتایج مطالعه طولابی مطابقت نداشت.^۳

وجود دارد و بین نگرش و عملکرد تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد (P=۰/۱۴).

بحث

مطالعه حاضر با هدف ارزیابی آگاهی، دیدگاه و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی البرز نسبت به آیین نامه آموزشی و ضرورت ارائه آموزش آن صورت گرفت. با توجه به اینکه موضوع مورد بررسی، پیشینه تحقیقاتی بسیار کمی دارد لذا در خصوص بحث این تحقیق پژوهش‌هایی که به موضوع این مطالعه از نظر روش کار نزدیک بودند، مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که ۷۳/۲٪ از دانشجویان شرکت کننده در مطالعه مونث و ۲۶/۸٪ از آنان مذکر بودند که با نتیجه طولابی و همکاران که ۸۶/۶٪ از دانشجویان شرکت کننده در مطالعه را مونث ذکر کرده بود، همخوانی دارد. همچنین در مطالعه حاضر مشخص شد که بیشترین دانشجویان شرکت کننده در تحقیق (۴۲/۴٪) معدل بالای ۱۷ داشتند در حالی که مطالعه طولابی بیشترین معدل با ۵۵/۷٪ را بین ۱۶/۹۹-۱۴/۱ گزارش کرده بود. بیشترین درصد سنی با ۳۹/۴٪ به رنج سنی ۱۸-۲۰ تعلق داشت که با مطالعه طولابی که بیشترین درصد سنی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه خود را با ۴۵/۳٪ سن بیست سالگی اعلام کرده بود، مطابقت دارد.

نتایج مطالعه حاضر در زمینه بیشترین میانگین نمره آگاهی در هر سه زمینه آیین نامه‌های آموزشی نشان داد که رشته بهداشت عمومی از بالاترین میانگین برخوردار است که این نتیجه با نتایج بدست آمده از مطالعه طولابی که گزارش کرده بود رشته مامایی از بالاترین میانگین آگاهی در خصوص مقررات آموزشی برخوردار است، مغایرت دارد که شاید علت این تفاوت به خاطر ارتباط بیشتر دانشجویان رشته بهداشت عمومی به آموزش و پرسیدن قوانین و مقررات از مسئولین آموزش باشد. همچنین نتایج مطالعه حاضر نشان داد که رشته پرستاری با ۷/۳۵±۵/۵۱ از کمترین میزان آگاهی کلی در خصوص هر سه زمینه آیین نامه‌های آموزشی برخوردار می‌باشد که این نتیجه با نتیجه مطالعه طولابی که گزارش کرده بود رشته پرستاری کمترین میزان آگاهی را دارا می‌باشد، مطابقت دارد.^۳ نتایج حاصل از بررسی میانگین و انحراف معیار آگاهی از

معاونت آموزشی و استفاده از نتایج این طرح گامی در جهت ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت دانشجویان به عنوان آینده سازان کشور برداشته شود: ۱- نیازهای آموزشی دانشجویان در زمینه آیین نامه آموزشی تعیین گردد. ۲- برای کلیه دانشجویان جدیدالورود یک دوره آموزشی در خصوص آشنایی با آیین نامه آموزشی و قوانین ضروری برگزار شود. ۳- آموزش کلیه اساتید راهنما در خصوص آشنایی با قوانین و مقررات آموزشی جهت ارائه در مشاوره به دانشجویان در موارد مورد نیاز ۴- تهیه راهنمای و بوکلت آموزشی جهت قوانین و مقررات آموزشی و توزیع مستمر بین دانشجویان. از جمله محدودیت های مطالعه حاضر می توان به نبودن مطالعات مشابه برای مقایسه نتایج این مطالعه با آنها اشاره کرد که ممکن است کیفیت این مطالعه را تحت تاثیر قرار داده باشد. همچنین تأثیر برخی عوامل مانند خصوصیات شخصیتی، تفاوت های فردی و حالات روحی - روانی هنگام پاسخ دادن به پرسشنامه بود که از کنترل محقق خارج بود و بالاخره خروج دانشجویان پزشکی و دانشجویان ارشد از این مطالعه بود که نمی توان نتایج این مطالعه را به آنها تعمیم داد.

یافته های مطالعه نشان داد که بین آگاهی و ترم تحصیلی ارتباط معناداری وجود ندارد ($P=0/86$) که این مطالعه با نتیجه مطالعه شفیع و همکاران که گزارش کرده بود بین آگاهی پرسنل پرستاری از آیین نامه های حرفه ای و سابقه کار آنها ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد، مطابقت ندارد. همچنین نتایج این مطالعه با نتایج مطالعه Antonio و همکاران (۲۰۱۰) که با هدف بررسی دانش پژوهش در بین دانشجویان کارشناسی ترم اول و چهارم تحصیل که گزارش کرده بود اختلاف معناداری بین میزان آگاهی و سال تحصیلی وجود دارد، مطابقت ندارد. نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان داد که بین آگاهی و عملکرد تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد.

نتیجه گیری

با توجه به پایین بودن میزان آگاهی دانشجویان نسبت به آیین نامه های آموزشی و همچنین با عنایت به نگرش مثبت دانشجویان در خصوص آگاهی و ضرورت آشنایی نسبت به آیین نامه های آموزشی پیشنهاداتی چند ارائه می گردد و امید می رود با عنایت

References

1. Bahari Farshad. Student Counseling Offices: An analysis of a process. *Teb va Tazkiye* 2001; 41:52-60. [In Persian]
2. Leaflet of the Education Dept., Educational Code of the Islamic Azad University, Diploma courses degree, Bachelor's Degree, Bachelor's discontinuous Degree and Master's Degree, Revised January 2002.
3. Toolabi T, Aminy F, Genany F. The effect of laws and regulations, educational workshops, students and culture knowledge and attitude. *Aflak* 2005; 1(1):50-55. [In Persian]
4. Bayanfar Fatemeh, Maleki Hassan, Delaware Ali, Seyf Ali Akbar. Explaining the effect of hidden school curriculum on the academic achievement of secondary school students to provide a model. *Quarterly Journal of Educational Innovations*. 2010; 19 (37):71-100.
5. Mohammadi M, Fazlolahi S. Studying the degree of students' familiarity with the library reference resources of Islamic Azad University of Qom and the necessity of providing education from their point of view. *Journal of Librarianship* 2008; 42(48):93-118.
6. Ahmadi M S, Sheikhtaheri A, Kimiafar K, Esmaeili M, Mosavi M. Knowledge of health care providers about legal aspects of medical records in teaching hospitals affiliated to Lorestan university of medical sciences. *yafta*. 2011; 13 (3):45-55. [In Persian]
7. Shafiei F, Farhadieh F, Taheri SA, Samouei R, Pirasteh A. Nurses' Awareness about the Regulations Considering Guild and Vocational Violations of Staff affiliated to Medical Sciences Careers. *Health Inf Manage* 2013; 9(7): 1152-7.
8. Aghakhani K, Rezai A, Mohammadi A. Evaluation of the general practitioners' Knowledge about the rules and issue of testimony in the year 2001. *Journal of Legal Medicine* 2002; 8 (27): 9-11. [In Persian]
9. Ministry of Health and Medical Education. The Code of Conduct for Diploma courses degree, Bachelor's Degree, Bachelor's discontinuous Degree and Master's Degree. The Twenty-Sixth Session of the Supreme Council of Medical Planning 23.3.1383.

10. Antonio F, Bruno A, Victor M , Manoel N. Research knowledge in undergraduate school in Brazil: a comparison between medical and law students. *Einstein* 2010;8 (3).
11. Aghakhani K, Rasolrezae A, Mohamadi A.A Study on The Knowledge of General Physicians about Acts and Status Certifications. *Journal of Legal Medicine* 2005; 27, 9-11. [In Persian]

Effat Hatefnia^{1*}, Parvaneh Karimpur Azar², Maryam Kheiryat³

¹ Social Determinants of Health Research Center, Alborz University of Medical Sciences, Karaj, Iran

² MSc in Librarianship, Alborz University of Medical Sciences, Karaj, Iran

³ MSc in Health Education, Alborz University of Medical Sciences, Karaj, Iran

Assessment of Knowledge, Attitude of Students Alborz University of Medical Sciences Towards Educational Regulations

Received: 30 Mar. 2018 ; Accepted: 3 Mar. 2019

Abstract

Objective: The educational regulations are the most important regulation of the University, because they are stimulant for the main activities of the University.

As a result, before any action, it is necessary to be familiar with laws and regulations.

This study aimed to investigate the knowledge and attitude of students of Alborz University of Medical Sciences of the rules and the training and education they need to be done.

Design: The study population was included to all undergraduate students of Alborz University of Medical Sciences who wish had to participate in the study. The population sample was selected in proportion to the number of students in each discipline. The data collection tool was a questionnaire

Researcher made which its validity and reliability was measured. The questionnaire after coordination with deputy Schools students from they were asked to complete it within twenty minutes. Collected information is encoded in software spss version 19 enter the purposes of study, as well as descriptive statistics and inferential statistics were used to analyze the data.

Results: Results showed that the average awareness among the students of the three domains of educational regulations is $9/55 \pm 5/48$ and The mean attitude towards training regulations and the need to train them is $19/24 \pm 3/47$.

Conclusion: According to low average student awareness of educational regulations, as well as being a positive attitude about the necessity and the need to hold training workshops in this regard there.

Keywords: Knowledge, Attitude, University, Educational regulations, Students

*Corresponding Author:
School of Public Health,
Alborz University of Medical
Sciences, Karaj, Iran,

Tel: 0912-5269781
E-mail: e.hatfania@abzums.ac.ir